

**CONFERENTIE OVER DE TOETREDING
TOT DE EUROPESE UNIE
– REPUBLIEK MOLDAVIË –**

**Brussel, 12 oktober 2026
(OR. en)**

**AD 79/1/26
REV 1**

LIMITE

CONF-MD 18

TOETREDINGSDOCUMENT

Betreft: GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE EUROPESE UNIE
- Cluster 2: Interne markt

TOETREDINGSONDERHANDELINGEN

Republiek Moldavië

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE EU

(naar aanleiding van het onderhandelingsstandpunt van de Republiek Moldavië

AD 29/26 CONF-MD 5)

Onderhandelingscluster: 2

Interne markt

Inclusief de hoofdstukken 1 – Vrij verkeer van goederen, 2 – Vrij verkeer van werknemers, 3 – Recht van vestiging en vrij verrichten van diensten, 4 – Vrij verkeer van kapitaal, 6 – Vennootschapsrecht, 7 – Recht inzake intellectuele eigendom, 8 – Mededingingsbeleid, 9 – Financiële diensten, 28 – Consumentenbescherming en bescherming van de gezondheid

Dit standpunt van de Europese Unie is gebaseerd op haar algemene standpunt voor de toetredingsconferentie met Moldavië (AD 11/24 CONF-MD 2) en is onderworpen aan de daarin vastgelegde onderhandelingsbeginselen, te weten:

- een standpunt dat door Moldavië of door de EU wordt ingenomen ten aanzien van een bepaald onderhandelingshoofdstuk, laat het eventueel ten aanzien van andere hoofdstukken in te nemen standpunt onverlet;
- akkoorden – ook deelakkoorden – die tijdens de onderhandelingen ten aanzien van specifieke hoofdstukken worden bereikt, kunnen pas als definitief worden aangemerkt wanneer een geheel akkoord voor alle hoofdstukken is bereikt;
- alsook aan de in de punten 5, 12, 42, 49, 50, 51 en 52 van het onderhandelingskader vastgelegde eisen.

De EU spoort Moldavië aan de aanpassing van zijn wetgeving aan het EU-acquis en de doeltreffende uitvoering en handhaving daarvan voort te zetten, en in het algemeen al vóór zijn toetreding beleidsmaatregelen en instrumenten te ontwikkelen die zo nauw mogelijk aansluiten bij die van de EU.

De EU merkt op dat Moldavië in zijn standpunt AD 29/26 CONF-MD 5 het op 7 oktober 2026 voor cluster 2 geldende EU-acquis aanvaardt en dat het land in staat zal zijn dit acquis vanaf de datum van toetreding tot de Europese Unie uit te voeren, behalve voor de hoofdstukken 4, 8, 9 en 28, waarvoor het om een overgangsperiode heeft gevraagd.

Bij wijze van algemeen antwoord op het verzoek van Moldavië om overgangsperioden en afwijkingen herinnert de EU aan haar algemeen onderhandelingsstandpunt, namelijk dat overgangsmaatregelen een uitzondering vormen, in tijd en draagwijdte beperkt zijn, en vergezeld gaan van een plan voor de toepassing van het EU-acquis met duidelijk omschreven stappen. Ze mogen geen wijzigingen van de regels of het beleid van de EU met zich meebrengen, mogen de goede werking daarvan niet verstoren en mogen niet leiden tot een ernstige verstoring van de concurrentie.

1. Hoofdstuk 1 – Vrij verkeer van goederen

De EU onderstreept dat Moldavië zich, wat de **algemene beginselen** van het vrije verkeer van goederen betreft, moet aanpassen aan de vereisten van de artikelen 34 tot en met 36 VWEU en de desbetreffende jurisprudentie van het HvJ-EU, en dat het ervoor moet zorgen dat het vóór zijn toetreding zowel de geharmoniseerde als de niet-geharmoniseerde gebieden bestrijkt. De EU herinnert eraan dat Moldavië ervoor moet zorgen dat de clausules inzake wederzijdse erkenning volledig worden ingevoerd. De EU verzoekt Moldavië een contactpunt voor technische voorschriften aan te wijzen en te zorgen voor voldoende capaciteit in de betrokken instellingen.

De EU neemt er nota van dat Moldavië, wat **horizontale maatregelen** betreft, zijn wetgeving gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake normalisatie en accreditatie, en merkt op dat Moldavië zich daar volledig aan moet aanpassen. De EU is ingenomen met de reeds opgerichte normalisatie- en accreditatie-instanties in Moldavië. Moldavië moet zich ook aanpassen aan het EU-acquis tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van de Europese industrieën voor nettonultechnologie en tot instelling van een verbod op met dwangarbeid vervaardigde producten op de markt van de Unie. De EU neemt er ook nota van dat Moldavië zijn nationale wetgeving gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake conformiteitsbeoordeling, metrologie, markttoezicht, kennisgeving en productaansprakelijkheid. De EU merkt tevens op dat Moldavië zijn personele en financiële middelen voor markttoezicht aanzienlijk moet versterken. De EU onderstreept dat Moldavië het toepassingsgebied van, de capaciteit inzake en de bevoegdheden op het gebied van markttoezicht moet uitbreiden tot alle sectoren waarin het moet worden toegepast.

De EU neemt er voorts nota van dat Moldavië zijn eigen CE-markering heeft. De EU moedigt Moldavië aan volledig over te stappen op de CE-markering wanneer het EU-acquis daarin voorziet, en de capaciteit inzake zijn markttoezicht te versterken om niet-naleving bij de toepassing van de CE-markering op te sporen.

De EU herinnert eraan dat de onderhandelingen over de Europese Overeenkomst betreffende de overeenstemmingsbeoordeling en de aanvaarding van industrieproducten (OOA) in 2023 van start zijn gegaan, met bijzondere aandacht voor het EU-acquis inzake laagspanningsapparatuur en elektromagnetische compatibiliteit. Deze overeenkomst zou het mogelijk maken om voor de handel tussen de EU en Moldavië in goederen in de betrokken sectoren dezelfde voorwaarden te laten gelden als die welke van toepassing zijn op de handel in dergelijke goederen tussen de lidstaten van de Europese Unie, en zou Moldavië op deze gebieden al vóór zijn toetreding toegang geven tot de eengemaakte markt van de EU voor goederen en de EU toegang geven tot de markt van Moldavië.

De EU is ingenomen met het feit dat de wetgeving van Moldavië met betrekking tot de **“nieuwe en globale aanpak”** zodanig is ontworpen dat deze volledig is aangepast aan het EU-acquis inzake de veiligheid van speelgoed, meeteenheden, flessen die als tapmaat worden gebruikt, elektromagnetische compatibiliteit (EMC), laagspanningsapparatuur, persoonlijke beschermingsmiddelen en gastoestellen. De EU herinnert eraan dat Moldavië de aanpassing van zijn wetgeving inzake radioapparatuur, liften, drukvaten van eenvoudige vorm, drukapparatuur, beveiligingssystemen voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen, kabelbanen, bouwproducten, meeteenheden, niet-automatische weegwerktuigen, pleziervaartuigen, pyrotechnische artikelen, voorverpakte producten en explosieven voor civiel gebruik moet voltooien, en ervoor moet zorgen dat het zich aanpast op het gebied van machines, geluidsemissies door materieel voor gebruik buitenshuis en ecologisch ontwerp. De EU wijst erop dat Moldavië voldoende bestuurlijke en uitvoeringscapaciteit moet invoeren om te voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van het EU-acquis inzake de “nieuwe en globale aanpak”. De EU onderstreept tevens dat moet worden gezorgd voor voldoende markttoezicht dat volledig moet worden toegepast in alle betrokken sectoren en voor voldoende conformiteitsbeoordelingen.

De EU is ingenomen met het feit dat, wat betreft het **EU-acquis inzake productwetgeving onder de “oude aanpak”**, Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake Reach, indeling, etikettering en verpakking, goede laboratoriumpraktijken en drugsprecursoren. De EU onderstreept tevens dat Moldavië zijn wetgeving moet aanpassen aan het EU-acquis inzake aerosols, trekkers (voor land- en bosbouw), emissies van niet voor de weg bestemde mobiele machines, voorschriften voor de goedkeuring van de deelname aan het wegverkeer van niet voor de weg bestemde mobiele machines, detergentia, kristalglas en cultuurgoederen die op illegale wijze van het grondgebied van een EU-lidstaat zijn weggehaald. De EU onderstreept tevens dat Moldavië moet zorgen voor voldoende bestuurlijke capaciteit in alle betrokken ministeries en andere verantwoordelijke instanties met een hoge mate van integriteit. De EU onderstreept voorts dat Moldavië moet zorgen voor genoeg personele en financiële middelen voor voldoende markttoezicht in alle betrokken sectoren. De EU verzoekt Moldavië ervoor te zorgen dat de juiste brandstofkwaliteit beschikbaar is zodra het land zijn wetgeving volledig heeft aangepast aan het EU-acquis inzake emissies van voertuigen en niet voor de weg bestemde mobiele machines. De EU verzoekt Moldavië tevens te onderzoeken of er wegen moeten worden heringericht en of er wegmeubilair nodig is om te zorgen voor de correcte werking van voertuigsystemen die overeenkomstig het EU-acquis zijn gereguleerd.

De EU is ingenomen met het feit dat de wetgeving van Moldavië, wat de **procedurele maatregelen** betreft, zodanig is ontworpen dat deze volledig is aangepast aan het EU-acquis inzake schoeisel en de etikettering van textiel. De EU neemt er nota van dat Moldavië zijn wetgeving gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake transparantie met betrekking tot prijsstelling en vergoeding van geneesmiddelen, vuurwapens en de overdracht van defensiegerelateerde producten, en merkt op dat Moldavië zich ook op deze gebieden volledig moet aanpassen. De EU onderstreept tevens dat Moldavië zijn wetgeving moet aanpassen aan het EU-acquis inzake kristalglas en cultuurgoederen die op illegale wijze van het grondgebied van een EU-lidstaat zijn weggehaald. De EU verzoekt Moldavië te zorgen voor meer personele en financiële middelen voor voldoende markttoezicht. De EU verzoekt Moldavië tevens de nodige registers aan te leggen voor de in- en uitvoer van en de handel in cultuurgoederen.

De EU roept Moldavië op ervoor te zorgen dat de maatregelen adequaat zijn en volledig worden uitgevoerd om de **bestrijding van corruptie** in alle instellingen die betrokken zijn bij het vrije verkeer van goederen te waarborgen.

2. Hoofdstuk 2 – Vrij verkeer van werknemers

De EU neemt nota van de geringe mate van aanpassing van Moldavië aan het EU-acquis op het gebied van de **algemene beginselen van toegang tot de arbeidsmarkt**, met name wat betreft het vrije verkeer van werknemers met betrekking tot het recht op toegang, verblijf, werk en toegang tot het arbeidsproces. De EU verzoekt Moldavië ervoor te zorgen dat EU-burgers bij zijn toetreding tot de EU zonder beperkingen toegang hebben tot zijn arbeidsmarkt en dezelfde behandeling genieten als Moldavische burgers. De EU neemt er nota van dat Moldavië er ook voor moet zorgen dat EU-burgers bij zijn toetreding tot de EU dezelfde arbeidsvoorwaarden en sociale en belastingvoordelen genieten als Moldavische burgers. De EU herinnert er ook aan dat Moldavië een nationaal orgaan moet aanwijzen dat verantwoordelijk is voor de ondersteuning van mobiele EU-werknemers. Moldavië moet passende rechten waarborgen voor gezinsleden van EU-burgers, ongeacht of zij EU- of niet-EU-onderdanen zijn. De EU verzoekt Moldavië er tevens voor te zorgen dat de beperkingen van de toegang tot de overheidssector bij zijn toetreding tot de EU in overeenstemming zijn met de jurisprudentie van het HvJ-EU.

De EU is van mening dat er overgangsmaatregelen nodig zijn waarbij de huidige lidstaten beperkingen mogen stellen aan de toegang van werknemers uit Moldavië tot hun arbeidsmarkt en aan het vrij verrichten van diensten dat gepaard gaat met tijdelijk verkeer van werknemers. Op grond van het EU-acquis worden de rechten van de onderdanen van een staat die is toegetreden, beschermd indien zij reeds legaal in een andere lidstaat verblijven en werken. Moldavische onderdanen en hun gezinsleden mogen niet minder gunstig worden behandeld dan onderdanen van derde landen wanneer deze laatsten hun rechten uit hoofde van het acquis uitoefenen. De EU zal in een later stadium van de onderhandelingen op dit punt terugkomen. De Commissie zal een effectbeoordeling uitvoeren.

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich in geringe mate heeft aangepast aan het EU-acquis inzake **de verwerving en het behoud van aanvullende bedrijfspensioenen in geval van grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit in de EU**. De EU neemt er nota van dat Moldavië het bewustzijn over en de capaciteit met betrekking tot het materiële en personele toepassingsgebied van de EU-richtlijnen inzake aanvullende bedrijfspensioenregelingen moet vergroten. De EU verzoekt Moldavië zich volledig aan te passen aan het EU-acquis inzake de verwerving en het behoud van aanvullende bedrijfspensioenen in geval van grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit in de EU.

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich in geringe mate heeft aangepast aan het EU-acquis inzake **Eures**. De EU verzoekt Moldavië de voorbereidende werkzaamheden voort te zetten, en onder andere zijn IT-voorbereiding te versterken en ervoor te zorgen dat het nationale coördinatiebureau over passende competenties en middelen beschikt om zijn taken uit te voeren. De EU neemt er nota van dat Moldavië ook de aanpassing aan de Europese classificatie van vaardigheden, competenties, kwalificaties en beroepen (ESCO) moet voltooien.

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich in geringe mate heeft aangepast aan het EU-acquis tot oprichting van de **Europese Arbeidsautoriteit**. De EU is ingenomen met het feit dat Moldavië in mei 2025 samenwerkingsregelingen met de Europese Arbeidsautoriteit heeft ondertekend om de samenwerking verder te versterken. De EU verzoekt Moldavië capaciteitsopbouw te plannen, zowel wat IT als wat menselijke capaciteiten betreft, en verzoekt Moldavië zwartwerk te blijven bestrijden.

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich in geringe mate heeft aangepast aan het EU-acquis inzake de **coördinatie van de socialezekerheidsstelsels**. De EU neemt er nota van dat Moldavië ervaring heeft met de basismechanismen voor de coördinatie van de sociale zekerheid. De EU verzoekt Moldavië te zorgen voor voldoende bestuurlijke capaciteit, alsmede voor meer kennis en verdere digitalisering om het EU-acquis op dit gebied toe te passen. De EU moedigt Moldavië ook aan meer socialezekerheidsovereenkomsten te sluiten, met name met de EU-lidstaten.

De EU neemt er nota van dat Moldavië een algemeen kader voor corruptiebestrijding heeft ingevoerd met specifieke maatregelen die relevant zijn voor het vrije verkeer van werknemers. De EU moedigt Moldavië aan de risico's in kaart te brengen en doeltreffende corruptiebestrijdingsmaatregelen te nemen op het gebied van het vrije verkeer van werknemers, alsook te zorgen voor voldoende capaciteit van de corruptiebestrijdingsorganen.

3. Hoofdstuk 3 – Recht van vestiging en vrij verrichten van diensten

De EU is ingenomen met het feit dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties. De EU herinnert eraan dat Moldavië verdere inspanningen moet leveren om zich aan te passen aan de richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties, met name aan de bepalingen inzake de minimumopleidingseisen, alsook aan de advocatenrichtlijn en de richtlijn evenredigheidsbeoordeling. De EU verzoekt Moldavië zijn administratieve capaciteit te vergroten vanwege de complexiteit van het EU-acquis op dit gebied, waarvoor ruim vóór zijn toetreding voorbereidingen moeten worden getroffen.

De EU is ingenomen met het feit dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis op het gebied van het **recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten**. De EU verzoekt Moldavië alle potentiële belemmeringen voor dienstverleners in kaart te brengen en weg te nemen. Voorts moet Moldavië zijn rechtskader volledig aanpassen aan de dienstenrichtlijn om alle belemmeringen voor de markttoegang weg te nemen.

De EU is ingenomen met het feit dat Moldavië zich in hoge mate heeft aangepast aan het EU-acquis op het gebied van **postdiensten** wat betreft de richtlijn postdiensten¹ en de verordening betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten². De EU verzoekt Moldavië ervoor te zorgen dat de EU-voorschriften voor postdiensten volledig worden nageleefd en dat er voldoende institutionele capaciteit is om de ontwikkelingen te blijven volgen en de voorschriften op de postmarkt te blijven handhaven.

De EU erkent ook dat Moldavië specifieke maatregelen ter bestrijding van corruptie heeft uitgevoerd, met name in de context van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten.

¹ Richtlijn 97/67/EG als gewijzigd bij de Richtlijnen 2002/39/EG en 2008/6/EG.

² Verordening (EU) 2018/644.

4. Hoofdstuk 4 – Vrij verkeer van kapitaal

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake het **vrije verkeer van kapitaal**. De EU beklemtoont ook dat Moldavië ervoor moet zorgen dat alle bilaterale investeringsverdragen tussen Moldavië en derde landen bij toetreding in overeenstemming zijn met het acquis. De EU onderstreept dat Moldavië zijn bilaterale investeringsverdragen met EU-lidstaten, met inbegrip van de rechtsgevolgen van vervalclausules, bij toetreding moet beëindigen. De EU verzoekt Moldavië te zorgen voor voldoende bestuurlijke capaciteit en coördinatie om het EU-acquis inzake het vrije verkeer van kapitaal uit te voeren.

De EU benadrukt dat er in de huidige Moldavische wetgeving discriminerende beperkingen op de verwerving van landbouwgrond door EU-burgers van kracht zijn, wat niet in overeenstemming is met het acquis. De wetgeving van Moldavië moet worden hervormd om deze beperkingen weg te nemen. De EU neemt nota van het verzoek van Moldavië om een overgangsperiode van 30 jaar vanaf de datum van toetreding voor de liberalisering van de verwerving van land- en bosbouwgrond door niet-ingezetenen. In zijn onderhandelingsstandpunt stelt Moldavië een gefaseerd overgangsplan voor met als beginpunt het 25e jaar na de toetreding.

De EU neemt nota van de informatie die Moldavië ter ondersteuning van zijn verzoek heeft verstrekt. De EU wenst niettemin nadere informatie voordat zij een standpunt kan innemen over dit verzoek. De EU verzoekt Moldavië meer bepaald meer informatie te verstrekken over:

- a. de stand van zaken en de geplande maatregelen ter verbetering van de rechtszekerheid met betrekking tot de eigendomsstructuur van landbouwgrond;
- b. de omvang en de verdeling van landbouwbedrijven;
- c. de huidige eigendomsstructuur van landbouwgrond, waarbij wordt gespecificeerd of deze eigendom is van of wordt verhuurd aan buitenlanders, en informatie over het nationale kadaster;
- d. de plannen voor de privatisering van landbouwgrond in staatsbezit;
- e. de huidige en de geplande beperkingen na de toetreding met betrekking tot de verwerving van grond voor EU-onderdanen.

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake **betalingsdiensten**. De EU onderstreept dat Moldavië zich moet blijven aanpassen aan het regelgevingskader van de EU op dit gebied, onder meer door het voltooien van de aanpassing aan het acquis inzake betalingsdiensten, elektronisch geld en de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte. De EU herinnert eraan dat Moldavië zich moet aanpassen aan het acquis inzake grensoverschrijdende betalingen, instantbetalingen en afwikkelingsvergoedingen.

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake de **bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering**. De EU onderstreept dat Moldavië zich moet blijven aanpassen aan het regelgevingskader van de EU op dit gebied, ook wat geldovermakingen betreft. De EU herinnert eraan dat Moldavië de aanpassing aan het EU-acquis op dit gebied moet voltooien. De EU onderstreept dat ook de versterking van de institutionele capaciteit van de financiële-inlichtingeneenheid een prioriteit is.

De EU neemt er nota van dat Moldavië met betrekking tot de **bestrijding van corruptie op het gebied van het vrije verkeer van kapitaal** over een reeks corruptiebestrijdingsmaatregelen beschikt. De EU onderstreept dat de effectiviteit van deze maatregelen moet worden vergroot.

5. Hoofdstuk 6 – Vennootschapsrecht

De EU juicht toe dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis op het gebied van **vennootschapsrecht en corporate governance**. De EU neemt er nota van dat Moldavië zich in hoge mate heeft aangepast op het gebied van binnenlandse fusies en splitsingen, oprichting en kapitaalvereisten, en zich volledig heeft aangepast op het gebied van eenpersoonsvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, maar onderstreept tegelijkertijd dat Moldavië de aanpassing aan het EU-acquis inzake de oprichting van vennootschappen, kapitaalvereisten en binnenlandse fusies en splitsingen van naamloze vennootschappen moet voltooien.

De EU neemt er nota van dat Moldavië ook de aanpassing aan het acquis inzake **openbaarmakingsvereisten** en digitale instrumenten en processen voor zowel besloten als naamloze vennootschappen moet voltooien, met inbegrip van de vereisten voor het systeem van gekoppelde registers (BRIS).

De EU verzoekt Moldavië zich aan te passen aan de bepalingen van het EU-acquis **inzake grensoverschrijdende operaties** (omzettingen, fusies en splitsingen) en alle administratieve wijzigingen door te voeren die nodig zijn om te voldoen aan de verordeningen betreffende de Europese rechtsvormen (Societas Europaea (SE), het Europees Economisch Samenwerkingsverband (EESV) en het statuut voor een Europese coöperatieve vennootschap (ECS)).

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake **wettelijke controle en rapportage door vennootschappen**. De EU verzoekt Moldavië de capaciteit van de instantie voor publiek toezicht op audits te blijven versterken. De EU onderstreept dat Moldavië zich verder moet aanpassen aan het EU-acquis op het gebied van boekhoudkundige en transparantievereisten voor beursgenoteerde ondernemingen, rapportage per land en de groottecriteria. De EU verzoekt Moldavië de ontwikkelingen in het acquis te volgen als onderdeel van zijn plannen voor aanpassing aan het acquis inzake duurzaamheidsrapportage door ondernemingen.

De EU herinnert er ook aan dat Moldavië de aanpassing aan het acquis inzake **aandeelhoudersrechten**, overnamebiedingen en passende zorgvuldigheid op het gebied van duurzaamheid (corporate governance) moet voltooien.

De EU roept Moldavië ertoe op verder werk te maken van **corruptiebestrijdingsmaatregelen** op het gebied van vennootschapsrecht en corporate governance, en de inspanningen voort te zetten op het gebied van uitvoering, digitalisering, bevordering van de integriteit in de publieke en de particuliere sector, en de opbouw van een staat van dienst op het gebied van corruptiebestrijdingsonderzoeken in de particuliere sector.

6. Hoofdstuk 7 – Recht inzake intellectuele eigendom

De EU juicht toe dat Moldavië zich in hoge mate heeft aangepast aan het EU-acquis op het gebied van het recht inzake intellectuele eigendom en moedigt het land aan op dit positieve elan door te gaan. Moldavië heeft de administratieve basisstructuren opgezet die nodig zijn voor het beheer en de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten. De EU moedigt Moldavië aan ervoor te zorgen dat deze administratieve structuren doeltreffend functioneren en over voldoende capaciteit beschikken om de omzetting en uitvoering van de resterende wettelijke vereisten te ondersteunen.

Op het gebied van **auteursrecht en naburige rechten** neemt de EU er nota van dat Moldavië zich in hoge mate heeft aangepast aan het EU-acquis, met inbegrip van de EU-auteursrechtenrichtlijn³, en is zij ingenomen met de vooruitgang die het land heeft geboekt in het kader van het nationale actieplan 2024-2027. De EU onderstreept dat verdere aanpassing van de wetgeving nog steeds nodig is, met name wat betreft de richtlijn digitale eengemaakte markt⁴, uitzend- en doorgifteredels (SatCab I en II), collectief beheer van rechten, verweesde werken, verhuur- en uitleenrechten, volgrechten, het Verdrag van Marrakesh en de grensoverschrijdende portabiliteit van online-inhoud, waarbij het land wordt aangemoedigd zich uiterlijk in 2026 volledig aan te passen. De EU is ingenomen met het voornemen van Moldavië om toegang te krijgen tot de databank voor verweesde werken van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO).

De EU neemt er met voldoening nota van dat Moldavië zich in hoge mate heeft aangepast aan het EU-acquis inzake **industriële-eigendomsrechten**. Moldavië boekt vooruitgang in de richting van aanpassing aan de ABC-verordeningen voor zowel gewasbeschermingsmiddelen als geneesmiddelen. De EU verzoekt Moldavië zich verder aan te passen aan het acquis inzake octrooien, handelsmerken, industriële modellen en geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten.

³ Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij.

⁴ Richtlijn (EU) 2019/790.

De EU herinnert eraan dat de uitputting van rechten in de EU/EER een fundamenteel beginsel is dat ten grondslag ligt aan de eengemaakte markt en dat bij toetreding door alle lidstaten moet worden nageleefd. Aangezien dit systeem van uitputting gekoppeld is aan de eengemaakte markt, kan het op dit moment niet van toepassing zijn op Moldavië. Wijzigingen in de betreffende wetgeving inzake intellectuele eigendom moeten dan ook bepalingen bevatten die ervoor zorgen dat de uitputting van rechten in de EU/EER vanaf de datum van toetreding wordt gewaarborgd.

De EU verzoekt Moldavië tevens de aanpassing van de wetgeving aan het EU-acquis inzake ABC's voor geneesmiddelen te voltooien. De EU onderstreept dat de geplande wijzigingen onder meer inhouden dat, met ingang van de datum van toetreding van Moldavië, de datum van de eerste vergunning voor het op de markt brengen van een geneesmiddel of een gewasbeschermingsmiddel zal worden geacht die te zijn van de afgifte van de vergunning in de eerste EU-lidstaat. De EU herinnert eraan dat, volgens het acquis, de datum van afgifte van de vergunning in de EU/Europese Economische Ruimte (EER) de relevante datum is. De EU onderstreept tevens dat producten, met inbegrip van farmaceutische producten en gewasbeschermingsmiddelen, die op de datum van toetreding van Moldavië door een geldig basisoctrooi in de EU worden beschermd, in aanmerking moeten komen voor ABC's. Tot slot onderstreept de EU dat Moldavië zich volledig moet aanpassen aan de uitzondering op de ABC-verplichting uit hoofde van Verordening (EU) 2019/933 en dat volledige omzetting nog steeds nodig is voor de verlening van dwanglicenties.

De EU herinnert aan het unitaire karakter van Uniemerken en Uniemodellen, en benadrukt dat bij toetreding de Uniemerken en -modellen tot Moldavië zullen worden uitgebreid, overeenkomstig de betreffende verordeningen.

De EU herinnert aan de verordening betreffende het Uniemerken, waarin is bepaald dat een Uniemerken dat overeenkomstig die verordening is beschermd of aangevraagd vóór de datum van toetreding van een nieuwe lidstaat, met ingang van die datum wordt uitgebreid tot het grondgebied van de nieuwe lidstaat.

Wat de **handhaving** van intellectuele-eigendomsrechten betreft, neemt de EU er nota van dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan de handhavingsrichtlijn⁵. De EU benadrukt dat nauwere afstemming op de algemene beginselen en handhavingsmechanismen nodig is, met inbegrip van voorlopige bevelen. De EU verzoekt Moldavië de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten verder te verbeteren, met name door meer rechtszaken, inspecties en sancties. De EU moedigt Moldavië aan door te gaan met bewustmakingsinitiatieven en opleidingsprogramma's om de handhavingscapaciteit te versterken. Er moet met name worden gezorgd voor opleiding voor personeel, rechters en openbare aanklagers en de personele middelen moeten worden versterkt.

De EU neemt er nota van dat Moldavië met betrekking tot de **bestrijding van corruptie op het gebied van intellectuele-eigendomsrechten** specifieke corruptiebestrijdingsmaatregelen heeft getroffen. De EU onderstreept dat de uitvoering van deze maatregelen van cruciaal belang blijft om integriteit en transparantie op het gebied van intellectuele-eigendomsrechten te waarborgen.

7. Hoofdstuk 8 – Mededingingsbeleid

De EU neemt er nota van dat, wat het **rechtskader voor het mededingingsbeleid** betreft, de antitrustwetgeving in hoge mate is aangepast aan het primaire EU-acquis, maar dat de Moldavische wetgeving nog niet is afgestemd op bepaalde handelingen. De EU neemt er met name nota van dat de volledige aanpassing van de nationale wetgeving aan de bepalingen van de ECN+-richtlijn⁶ (met uitzondering van de grensoverschrijdende aspecten) en de richtlijn schadevorderingen in mededingingszaken⁷ nog moet worden verwezenlijkt. Wat betreft de mogelijkheid voor de lidstaten om er nationale regels inzake concentratiecontrole op na te houden, neemt de EU er voorts nota van dat Moldavië zijn wetgeving gedeeltelijk heeft aangepast aan het acquis inzake concentratiecontrole, maar dat bepaalde elementen van de procedureregels en van de zachte EU-wetgeving nog verder moeten worden aangepast. De EU neemt er bovendien nota van dat de door Moldavië gehanteerde definitie van staatssteun grotendeels in overeenstemming is met het EU-acquis en verder moet worden aangepast zodat ze volledig in overeenstemming is. De EU onderstreept dat de staatssteunregels van Moldavië gedeeltelijk aan het EU-acquis zijn aangepast; dat geldt ook voor de procedureregels, horizontale en sectorale steuninstrumenten en specifieke steuninstrumenten. De EU neemt er voorts nota van dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis op het gebied van liberalisering met betrekking tot diensten van algemeen economisch belang, en de toepasselijke transparantieregels. De EU herinnert eraan dat Moldavië de aanpassing van zijn wetgeving aan het EU-acquis in het rechtskader voor het mededingingsbeleid moet voltooien, ook door middel van primaire en secundaire wetgeving.

⁵ Richtlijn 2004/48/EG.

⁶ Richtlijn (EU) 2019/1.

⁷ Richtlijn 2014/104/EU.

Wat het **institutionele kader en de uitvoeringscapaciteit** betreft, is de EU ingenomen met het bestaan van een in een organisatiestructuur verankerde operationeel onafhankelijke en functionerende mededingingsautoriteit, bevoegd voor antitrustpraktijken, fusies en staatssteuntoezicht. De EU onderstreept het belang van zowel volledige aanpassing van de wetgeving als garanties voor de onafhankelijkheid, adequate middelen, volwaardige bevoegdheden en procedures van de mededingingsraad van Moldavië, om een effectieve handhaving te waarborgen. De EU merkt op dat, gelet op het aantal niet-ingevulde vacatures, de bestuurlijke capaciteit van Moldavië op het gebied van antitrustpraktijken, fusies en staatssteun moet worden versterkt. Het personeel van de mededingingsraad van Moldavië moet permanente opleiding krijgen. De EU herinnert eraan dat Moldavië een sterke staat van dienst wat betreft handhaving op het gebied van mededinging moet blijven opbouwen.

Moldavië verzoekt formeel om een algemene overgangsperiode van vijf jaar na de toetreding, die van toepassing zou zijn op alle bestaande staatssteunmaatregelen die vóór de datum van toetreding van kracht waren. Dit omvat regelingen zoals het Moldova Innovation Technology Park (MITP), de preferentiële belastingregeling voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en steunmechanismen voor industrieparken.

Moldavië voert aan dat een voortijdige beëindiging van de MITP-regeling de rechtszekerheid zou ondermijnen, de bedrijfsplanning voor de lange termijn zou verstoren en het vertrouwen van investeerders zou ondermijnen. Gezien het sectorspecifieke toepassingsgebied en de hoge mate van innovatiegestuurde concurrentie binnen de digitale economie heeft de maatregel slechts een beperkt verstorend effect op de mededinging op de bredere markt. Moldavië voert verder aan dat de voortijdige beëindiging van de preferentiële belastingregeling voor kmo's de Moldavische kmo-sector zou kunnen destabiliseren en de inspanningen op het gebied van eerlijke belastingen zou kunnen belemmeren. De gevraagde overgangsperiode zou Moldavië in staat stellen zijn evaluatie van de belastinguitgaven af te ronden, de instellingen voor staatssteun te versterken en steunregelingen af te stemmen op het EU-recht, met behoud van het concurrentievermogen en de veerkracht van zijn kmo's. Wat industrieparken betreft, voert Moldavië aan dat deze parken cruciale aanjagers zijn van regionale ontwikkeling, banencreatie en investeringen in Moldavië, aangezien zij meer dan 100 ondernemingen huisvesten en ongeveer 210 miljoen EUR aan investeringen hebben aangetrokken in 2024. Moldavië voert aan dat een vroegtijdige ontmanteling van het bestaande kader, met name van de grondgebruik- en leasingfaciliteiten die essentieel zijn voor de exploitatie van de parken, lopende investeringsprojecten zou verstoren, de inspanningen op het gebied van regionale cohesie zou schaden en de veerkracht van Moldaviës industrie zou ondermijnen.

Moldavië voert aan dat een overgangperiode van vijf jaar voor alle bestaande staatssteunmaatregelen die vóór de toetredingsdatum van kracht waren, noodzakelijk is om Moldavië in staat te stellen zich aan te passen aan het EU-acquis inzake staatssteun en mededinging, de institutionele versterking te voltooien en ervoor te zorgen dat zijn beleid geleidelijk wordt afgestemd op de doelstellingen van de EU, met inbegrip van de groene en de digitale transitie.

De EU neemt nota van de informatie die Moldavië ter ondersteuning van zijn verzoek heeft verstrekt en benadrukt dat het belangrijk is een gelijk speelveld op de eengemaakte markt te waarborgen. De EU wenst niettemin nadere informatie voordat zij een standpunt kan innemen over dit verzoek. De EU verzoekt Moldavië meer informatie te verstrekken over de reikwijdte van de verzoeken, de details van de desbetreffende regelingen en de bedragen van de staatssteun in kwestie.

De EU neemt er nota van dat de mededingingsraad een belangrijke rol speelt in het corruptiebestrijdingsprogramma voor de jaren 2024-2028, met als specifiek doel het transparantiemechanisme voor de toekenning van staatssteun uiterlijk in 2028 te versterken.

8. Hoofdstuk 9 – Financiële diensten

De EU neemt nota van de gedeeltelijke aanpassing van Moldavië aan het EU-acquis op het gebied van **banken en financiële conglomeraten**. De EU neemt nota van de gedeeltelijke aanpassing van Moldavië op het gebied van prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en herinnert eraan dat het land zich moet aanpassen aan de meest recente versie van de richtlijn en de verordening kapitaalvereisten. De EU benadrukt dat Moldavië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen en financiële conglomeraten en inzake gedekte obligaties. De EU onderstreept tevens dat Moldavië zich moet aanpassen aan het EU-acquis op het gebied van depositogarantiestelsels, met name wat betreft de omvang van en de soorten deposanten die gedekt zijn. De EU merkt ook op dat Moldavië zich met betrekking tot het herstellen en afwikkelingskader gedeeltelijk heeft aangepast aan de eerste richtlijn betreffende de afwikkeling en het herstel van banken, en herinnert eraan dat Moldavië zich moet aanpassen aan de tweede richtlijn betreffende de afwikkeling en het herstel van banken⁸. De EU onderstreept voorts dat Moldavië zijn toezichtcapaciteit verder moet versterken om de toenemende verantwoordelijkheden die het EU-acquis met zich meebrengt, op zich te kunnen nemen.

⁸ Richtlijn (EU) 2019/879.

De EU neemt nota van het verzoek van Moldavië om een **overgangsperiode voor de banksector** van vijf jaar of tot 2035, met een gefaseerde invoering van het Europees financieel paspoort, een geleidelijke verhoging van het plafond voor de depositogarantie en een gefaseerde uitvoering van het minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (MREL) uit hoofde van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken (BRRD).

De EU neemt nota van de informatie die Moldavië ter ondersteuning van deze verzoeken heeft verstrekt. De EU wenst echter nadere informatie voordat zij een standpunt kan innemen ten aanzien van deze verzoeken en verzoekt Moldavië meer informatie te verstrekken over:

- a. de omvang en de structuur van de sector, met inbegrip van de aanwezigheid van dochterondernemingen van EU-banken en hun marktaandeel;
- b. een raming van de nodige extra bijdragen opdat het depositogarantiestelsel aan zijn potentiële verplichtingen kan voldoen indien het dekkingsniveau wordt verhoogd tot 100 000 EUR, en van de tijd die het depositogarantiestelsel nodig heeft om de financiële middelen op te bouwen waarmee het in geval van een dergelijke verhoging potentiële vorderingen kan honoreren;
- c. de verwachte groei van de deposito's;
- d. het aantal en de structuur van deposanten, alsook de gemiddelde omvang van de deposito's per type deposant;
- e. een voorgesteld tijdschema voor het geleidelijk bereiken van de EU-plafonds;
- f. de beoogde maatregelen om de ontwikkeling van de markt voor MREL-instrumenten te stimuleren;
- g. een plan voor de gefaseerde uitvoering van het MREL uit hoofde van de BRRD;
- h. de geplande maatregelen om de toezichtcapaciteit te versterken en veilige markttoegang te waarborgen;

- i. de geplande maatregelen om volatiliteit in verband met de liberalisering van kapitaalstromen te voorkomen;
- j. de beoordeling van het prudentiële risicoprofiel van kredietunies.

De EU neemt nota van de verzoeken van Moldavië om een **overgangperiode voor de kapitaalmarkt** van vijf jaar of tot 2035 met het oog op twee onderling samenhangende maatregelen: een gefaseerde verhoging van het plafond voor beleggerscompensatie tot 20 000 EUR en de geleidelijke invoering van de prudentiële vereisten uit hoofde van de verordening en de richtlijn beleggingsondernemingen.

De EU neemt nota van de informatie die Moldavië ter ondersteuning van deze verzoeken heeft verstrekt. De EU wenst echter nadere informatie voordat zij een standpunt kan innemen ten aanzien van deze verzoeken en verzoekt Moldavië meer informatie te verstrekken over:

- a) een voorgestelde regeling voor de gefaseerde verhoging van het plafond voor beleggerscompensatie;
- b) de verwachte gevolgen van de verhoging van het compensatieplafond voor bestaande ondernemingen;
- c) het type en het aantal geïmpacteerde beleggers;
- d) de gemiddelde beleggersportefeuille per type belegger;
- e) een voorgestelde regeling voor de geleidelijke verhoging van het kapitaal van beleggingsondernemingen tot het niveau van de EU-kapitaalvereisten, en een analyse van de haalbaarheid van de geplande regeling, met gedetailleerde informatie per type beleggingsonderneming naargelang de toegestane activiteiten ervan en het al dan niet behoren tot een bankgroep;
- f) de huidige structuur en inhoud van de kapitaalvereisten voor beleggingsondernemingen per soort gedekt risico, en een overzicht van de beschikbare toezichtinstrumenten om te waarborgen dat beleggingsondernemingen voortdurend aan de vereisten voldoen;
- g) de huidige samenstelling van het eigen vermogen en de kapitaalvereisten voor beleggingsondernemingen, met gedetailleerde informatie per type beleggingsonderneming naargelang de toegestane activiteiten ervan en het al dan niet behoren tot een bankgroep.

De EU neemt nota van het verzoek van Moldavië om een overgangperiode van vijf jaar voor de uitvoering van de enkele premie en de door de verplichte **verzekering** gedekte minimumbedragen overeenkomstig de richtlijn wettelijke aansprakelijkheid motorrijtuigen, en van het solvabiliteitskapitaalvereiste uit hoofde van de Solvabiliteit II-richtlijn.

De EU neemt nota van de informatie die Moldavië ter ondersteuning van zijn verzoek heeft verstrekt. De EU verzoekt Moldavië zijn verzoek te heroverwegen.

De EU neemt nota van de lage mate van aanpassing van Moldavië aan het EU-acquis op het gebied van **verzekeringen en bedrijfspensioenen**. De EU onderstreept dat Moldavië zich moet aanpassen aan de Solvabiliteit II-regeling. De EU benadrukt dat Moldavië de aanpassing aan het acquis inzake motorrijtuigenverzekering⁹ moet voltooien. De EU herinnert eraan dat Moldavië zijn wetgeving inzake verzekeringsdistributie moet aanpassen aan het acquis. De EU merkt tevens op dat Moldavië moet zorgen voor voldoende bestuurlijke en institutionele capaciteit in het licht van de toenemende verantwoordelijkheden en toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van het zich ontwikkelende EU-acquis.

De EU neemt nota van de gedeeltelijke aanpassing van Moldavië aan het EU-acquis op het gebied van **de financiële marktinfrastructuur**. De EU onderstreept dat Moldavië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake het definitieve karakter van de afwikkeling en financiële zekerheden. De EU onderstreept dat Moldavië uiterlijk bij de toetreding moet voldoen aan de vereisten van de meest recente versie van de verordening Europese marktinfrastructuur (EMIR)¹⁰, de meest recente versie van de verordening effectenfinancieringstransacties en de meest recente versie van de verordening betreffende centrale effectenbewaarinstellingen (CSDR)¹¹.

De EU neemt nota van de lage mate van aanpassing van Moldavië aan het EU-acquis inzake **effectenmarkten en beleggingsdiensten**. De EU neemt tevens nota van de geringe mate van aanpassing van Moldavië op het gebied van prospectussen en MiFID II¹². De EU herinnert eraan dat Moldavië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake prospectussen, MiFID II, MiFIR¹³, de icbe-richtlijn en de AIFM-richtlijn. De EU merkt voorts op dat Moldavië zich moet aanpassen aan het acquis inzake hypothecaire kredieten¹⁴.

⁹ Richtlijn 2009/103/EG.

¹⁰ Verordening (EU) nr. 648/2012.

¹¹ Verordening (EU) nr. 909/2014.

¹² Richtlijn 2014/65/EU.

¹³ Verordening (EU) nr. 600/2014.

¹⁴ Richtlijn 2014/17/EU.

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich nog niet heeft aangepast aan het EU-acquis op het gebied van **duurzame financiering en digitale financiën**. De EU verzoekt Moldavië zich aan te passen aan het acquis inzake operationele weerbaarheid en cryptoactiva, en de ontwikkelingen in het EU-acquis te volgen als onderdeel van zijn plannen voor aanpassing aan het acquis inzake duurzame financiering.

De EU neemt er instemmend nota van dat Moldavië specifieke maatregelen ter **bestrijding van corruptie** heeft ingesteld in de belangrijkste organen die zich bezighouden met financiële diensten en de daarmee verband houdende handhaving van de wetgeving. De EU onderstreept dat het belangrijk is de corruptiebestrijding op het gebied van de financiële diensten voort te zetten.

9. Hoofdstuk 28 – Consumentenbescherming en bescherming van de gezondheid

De EU neemt er nota van dat Moldavië zich wat **consumentenbescherming** betreft in hoge mate heeft aangepast aan het EU-acquis inzake bepaalde aspecten van de verkoop van goederen. De EU verzoekt Moldavië zijn aanpassing aan het EU-acquis inzake de Safety Gate van de EU en productaansprakelijkheid te voltooien. De EU neemt er ook nota van dat Moldavië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis op het gebied van algemene productveiligheid, markttoezicht, de Safety Gate van de EU en productaansprakelijkheid. Het is ook gedeeltelijk afgestemd op het EU-acquis op de volgende gebieden: betere handhaving en modernisering van de regels voor consumentenbescherming in de Unie; consumentenrechten; de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten; oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten; de prijsaanduiding van aan de consument aangeboden producten; oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten; bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud en digitale diensten; overeenkomsten betreffende gebruik in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling; pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen; kredietovereenkomsten; en de alternatieve beslechting van consumentengeschillen. Moldavië zal zich ook moeten aanpassen aan het EU-acquis inzake het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie, dat in september 2026 in de EU in werking treedt.

De EU onderstreept dat Moldavië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten, en inzake de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties. Moldavië moet zijn handhavingscapaciteit versterken en ervoor zorgen dat de nodige capaciteit wordt opgebouwd voor het handhaven van het EU-acquis met betrekking tot consumenten. Moldavië moet ook het potentiële risico voor de doeltreffende uitoefening van de minimum-bevoegdheden door de Moldavische SCB-autoriteiten (dat voortvloeit uit de huidige wet inzake staatscontrole) aanpakken om te voldoen aan de vereisten van het EU-acquis. Moldavië heeft al een Europees consumentencentrum opgericht dat consumenten moet informeren over hun rechten op de eengemaakte markt en hen moet bijstaan bij grensoverschrijdende geschillen. Zo kan de samenwerking met het netwerk van Europese consumentencentra (ECC-net) snel op gang worden gebracht wanneer de onderhandelingen met Moldavië zich in een meer gevorderd stadium bevinden.

De EU merkt op dat de wetgeving van Moldavië op het gebied van **volksgezondheid** gericht is op volledige afstemming op het EU-acquis op de volgende gebieden: reclame voor tabaksproducten; rookpreventie; initiatieven ter verbetering van de bestrijding van het tabaksgebruik; het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (met betrekking tot tabaks- en aanverwante producten); cosmetische producten; bloed; gezondheidsinformatie; geestelijke gezondheid; schadelijk alcoholgebruik en preventie van drugsmisbruik; en ongelijkheden op gezondheidsgebied. De EU verzoekt Moldavië zich aan te passen aan de EU-normen inzake interoperabiliteit en gegevensbescherming met betrekking tot gezondheidsgegevens. De EU neemt tevens nota van de gedeeltelijke aanpassing van Moldavië aan het EU-acquis op de volgende gebieden: de productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten; shagtabak; gezondheidswaarschuwingen; elektronische sigaretten; het beschikbaar stellen van informatie over tabaksproducten; rook- en aerosolvrije omgevingen; geneesmiddelen voor menselijk gebruik; diergeneesmiddelen; weefsels, cellen en organen; zeldzame ziekten; kanker; e-gezondheid; de evaluatie van gezondheidstechnologie; overdraagbare ziekten; en grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen. De EU onderstreept dat Moldavië zijn aanpassing op al deze gebieden moet voltooien en zich ook moet aanpassen aan het EU-acquis inzake tabaks- en aanverwante producten, medische hulpmiddelen, weesgeneesmiddelen en contactpunten voor technische voorschriften. De EU onderstreept dat vergunningen voor geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik die vóór de toetreding zijn verleend, moeten worden aangepast om te voldoen aan het desbetreffende EU-acquis. Voorts verzoekt de EU Moldavië de gezondheid van kwetsbare bevolkingsgroepen te verbeteren en te zorgen voor gelijke toegang tot hoogwaardige gezondheidsdiensten voor die bevolkingsgroepen, onder meer door ervoor te zorgen dat de Roma-bevolking afdoende wordt gedekt door het verplichte stelsel van gezondheidszorg. Moldavië moet een nationaal contactpunt voor grensoverschrijdende gezondheidszorg oprichten en rookverboden volledig handhaven in overeenstemming met het EU-acquis. De EU verzoekt Moldavië tevens zijn medisch personeel en zijn bestuurlijke en technische capaciteit op het gebied van volksgezondheid te versterken, onder meer als het gaat om cosmetische producten, bloed, weefsels, cellen en organen, overdraagbare ziekten, gezondheidsbeveiliging, oncologie en het toezicht op de blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden.

De EU neemt nota van het verzoek van Moldavië om een overgangsperiode van vijf jaar na zijn toetreding tot de Europese Unie om te voldoen aan de vereisten van artikel 8, lid 2, van Richtlijn 2001/83/EG betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik en artikel 2 van Verordening (EG) nr. 726/2004 tot vaststelling van procedures van de Unie voor het verlenen van vergunningen en het toezicht met betrekking tot geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik en tot oprichting van een Europees Geneesmiddelenbureau.

De EU herinnert eraan dat naleving van het EU-acquis inzake geneesmiddelen en de beschikbaarheid van geneesmiddelen belangrijk zijn om de veiligheid van de menselijke gezondheid in de EU te waarborgen. De EU neemt er voorts nota van dat het verzoek van Moldavië niet alleen betrekking heeft op vergunningsvereisten, maar ook op andere aspecten die door de EU-wetgeving inzake geneesmiddelen worden geregeld, waaronder geneesmiddelenbewaking. De EU herinnert er tevens aan dat eventuele overgangsperioden zo kort en beperkt mogelijk moeten zijn zodat de veiligheid van geneesmiddelen die in andere EU-lidstaten beschikbaar zijn, niet in het gedrang wordt gebracht, en dat er passende garanties moeten worden overwogen, zoals het uitsluiten van geneesmiddelen van wederzijdse erkenning in andere EU-lidstaten of van parallelhandel. Voordat zij een standpunt over dit verzoek kan innemen, verzoekt de EU Moldavië om, met het oog op een volledige beoordeling van dit verzoek en een evaluatie van de duur en de reikwijdte ervan, aanvullende informatie te verstrekken over:

- a. de verwachte gevolgen voor de Moldavische farmaceutische industrie;
- b. het aantal geneesmiddelen voor menselijk gebruik die:
 - i. in Moldavië zijn geregistreerd, maar niet zijn toegelaten in de EU;
 - ii. in Moldavië zijn geregistreerd en zijn toegelaten in de EU volgens de gecentraliseerde vergunningsprocedure;
 - iii. in Moldavië zijn geregistreerd en zijn toegelaten volgens een van de nationale vergunningsprocedures van de lidstaten (ook met nummers volgens dynamische scenario's – verwachte aantallen op het moment van toetreding, indien mogelijk);

- c. wat betreft de aanpassing van de nationale registratie van geneesmiddelen aan de vereisten voor EU-vergunningen voor het in de handel brengen, de wijze waarop de verschillende mate van complexiteit van de mogelijke vergunningsprocedures binnen het EU-acquis in aanmerking is genomen bij het beoordelen van de gevolgen voor de Moldavische industrie en de nationale overheid;
- d. de verstrekking van kritieke geneesmiddelen aan patiënten in Moldavië en de huidige EU;
- e. de mate waarin de samenstelling van binnenlandse en van buiten de EU afkomstige geneesmiddelen die momenteel in Moldavië in de handel mogen worden gebracht, identiek is aan die van geneesmiddelen voor menselijk gebruik die de Commissie heeft toegelaten volgens de gecentraliseerde vergunningsprocedure.

De EU neemt er met genoeg nota van dat Moldavië beschikt over het institutionele kader voor **corruptiebestrijding** op het gebied van consumenten- en gezondheidsbescherming, en verwacht van Moldavië dat het een goed niveau van integriteit op deze gebieden waarborgt.

* * *

De EU wijst erop dat, gezien de huidige stand van de voorbereidingen, en met dien verstande dat Moldavië vorderingen moet blijven maken met de aanpassing aan en de uitvoering van het EU-acquis dat wordt aangehaald in de hiernavolgende hoofdstukken, deze hoofdstukken alleen voorlopig kunnen worden afgesloten wanneer de EU het erover eens is dat aan de volgende ijkpunten is voldaan:

Hoofdstuk 1 – Vrij verkeer van goederen

- Moldavië geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan het acquis wat betreft de invoering van clausules inzake wederzijdse erkenning en de nodige wijzigingen van de nationale wetgeving en bestuurlijke praktijken om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 34, 35 en 36 VWEU.
- Moldavië heeft zich aangepast aan het EU-acquis inzake horizontale productwetgeving en staat op een gevorderd niveau van aanpassing aan het productacquis van de EU in dit hoofdstuk, met name in de sectoren waar de aanpassing tot dusver ontoereikend of beperkt is.
- Moldavië toont aan dat het over voldoende bestuurlijke capaciteit met hoge integriteitsnormen beschikt om bij de toetreding de wetgeving op alle horizontale gebieden die van invloed zijn op het vrije verkeer van goederen (waaronder normalisatie, accreditatie, metrologie, conformiteitsbeoordeling en markttoezicht) en het EU-productacquis in dit hoofdstuk, naar behoren uit te voeren en te handhaven.

Hoofdstuk 2 – Vrij verkeer van werknemers

- Moldavië toont aan dat het over voldoende structuren en handhavingscapaciteit beschikt om bij zijn toetreding het acquis inzake het vrije verkeer van werknemers volledig uit te voeren.

Hoofdstuk 3 – Recht van vestiging en vrij verrichten van diensten

- Moldavië heeft een lijst van gereguleerde beroepen in de zin van het desbetreffende EU-acquis vastgesteld, met vermelding van de activiteiten die onder elk beroep vallen en de verantwoording voor de reglementering, en heeft deze aan de Europese Commissie gepresenteerd.
- Moldavië heeft zich aangepast aan de bepalingen betreffende de minimumopleidingseisen van Richtlijn 2005/36/EG, zoals gewijzigd, en heeft de studieprogramma's in het kader waarvan kwalificaties voor gereguleerde beroepen worden verworven aan deze eisen aangepast.

- Moldavië heeft zijn horizontale regelgeving inzake diensten aangepast aan het EU-acquis door daarin de dienstenrichtlijn op te nemen en geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing van zijn sectorale wetgeving en de daarbij horende bestuurlijke capaciteit.
- Moldavië heeft zich aangepast aan het EU-acquis door de intrekking van alle nationaliteitsvereisten voor de toegang tot en de uitoefening van dienstenactiviteiten, met uitzondering van nationaliteitsvereisten die gerechtvaardigd en evenredig zijn overeenkomstig artikel 51 VWEU. Deze wijzigingen moeten uiterlijk op de datum van toetreding van toepassing zijn.

Hoofdstuk 4 – Vrij verkeer van kapitaal

- Moldavië heeft zich met betrekking tot het kapitaalverkeer aangepast aan het acquis en toont aan dat het dit acquis bij de toetreding volledig zal kunnen uitvoeren, waarbij het land ervoor zal zorgen dat alle resterende beperkingen worden weggenomen.
- Moldavië heeft zich aangepast aan het EU-acquis op het gebied van betalingen, met name wat betreft betalingsdiensten in de interne markt (richtlijn betalingsdiensten, zoals gewijzigd), grensoverschrijdende betalingen en de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte, en toont aan dat het in staat zal zijn dit acquis bij de toetreding volledig uit te voeren.
- Moldavië heeft zich volledig aangepast aan het EU-acquis inzake de preventie van witwassen en terrorismefinanciering (met name de antiwitwasrichtlijn, de antiwitwasverordening en de verordening betreffende geldovermakingen, zoals gewijzigd). Moldavië beschikt over voldoende bestuurlijke capaciteit om de desbetreffende wetgeving en verplichtingen ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering naar behoren uit te voeren en te handhaven, en boekt tastbare vooruitgang met het oog op een solide staat van dienst. Moldavië toont aan dat het gereed zal zijn om het acquis vanaf de datum van toetreding volledig uit te voeren.

Hoofdstuk 6 – Vennootschapsrecht

- Moldavië heeft zijn wetgeving aangepast aan de algemene bepalingen van het EU-acquis inzake vennootschapsrecht, de oprichting van vennootschappen, kapitaalvereisten en de oprichting en werking van kapitaalvennootschappen.
- Moldavië heeft zijn wetgeving aangepast aan het acquis inzake openbaarmakingsvereisten met betrekking tot vennootschappen en bijkantoren en het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht, met inbegrip van de vereisten met betrekking tot het systeem van gekoppelde ondernemingsregisters (BRIS).
- Moldavië heeft zijn wetgeving aangepast aan het EU-acquis op het gebied van binnenlandse fusies en splitsingen en op het gebied van de oprichting van vennootschappen en kapitaalvereisten, en heeft ook zijn wetgeving inzake grensoverschrijdende operaties (omzettingen, fusies en splitsingen) en inzake de oprichting en werking van kapitaalvennootschappen aangepast.
- Moldavië heeft zijn wetgeving inzake kapitaalmarkten en de desbetreffende uitvoeringswetgeving aangepast aan het EU-acquis, met inbegrip van de meest recente versie van de transparantierichtlijn. Moldavië heeft ook zijn regeling voor financiële verslaglegging, met inbegrip van de uitvoeringswetgeving, aangepast aan het EU-acquis, met inbegrip van de jaarrekeningrichtlijn, zoals gewijzigd.
- Moldavië heeft zijn wetgeving in overeenstemming gebracht met de richtlijn aandeelhoudersrechten, zoals gewijzigd, en de overnamerichtlijn, en zorgt ervoor dat het de richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid vanaf de datum van toetreding zal kunnen uitvoeren.
- Moldavië heeft zijn wetgeving inzake wettelijke controles, met inbegrip van de uitvoeringswetgeving, aangepast aan de meest recente versie van de auditrichtlijn, en heeft aangetoond dat het stelsel van publiek toezicht op controles robuust is en over voldoende bestuurlijke capaciteit beschikt om het EU-acquis uit te voeren en te handhaven.

Hoofdstuk 7 – Recht inzake intellectuele eigendom

- Moldavië brengt alle nodige wijzigingen in de wetgeving aan om vanaf de datum van toetreding de uitputting van rechten in de EU/EER op alle gebieden te waarborgen.
- Moldavië heeft zijn wetgeving aangepast aan het EU-acquis inzake het auteursrecht en de naburige rechten, inzake de industriële-eigendomsrechten en inzake de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten.
- Moldavië zorgt voor voldoende bestuurlijke capaciteit, met inbegrip van AGEPI, om intellectuele-eigendomsrechten in te schrijven en zal aantonen dat er effectief wordt gehandhaafd, zowel door de betrokken overheidsinstanties als via burgerlijke rechtspleging en, in voorkomend geval, strafrechtspleging.

Hoofdstuk 8 – Mededingingsbeleid

- Moldavië heeft zich aangepast aan het EU-acquis dat onder het hoofdstuk over het mededingingsbeleid valt.
- Moldavië heeft voldoende bestuurlijke en justitiële capaciteit opgebouwd op het gebied van antitrustpraktijken, fusies en staatssteuntoezicht.
- Moldavië heeft blijk gegeven van een solide staat van dienst wat betreft handhaving op het gebied van antitrustpraktijken en fusies, mede wat betreft doeltreffende en efficiënte bestuurlijke opvolging en justitiële vervolging van inbreuken, onder meer door het opleggen van afschrikkende sancties waar dat passend is.
- Ook heeft Moldavië een solide staat van dienst opgebouwd op het gebied van handhaving inzake staatssteuntoezicht, mede wat betreft voorafgaande aanmelding van steun, grondige beoordeling en effectieve aanpassing van steunmaatregelen en -regelingen aan het acquis, alsook doeltreffende en efficiënte bestuurlijke en justitiële monitoring, onder meer door het terugvorderen van illegale en onverenigbare steun waar dat van toepassing is.

Hoofdstuk 9 – Financiële diensten

- Moldavië geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan het acquis op het gebied van banken en financiële conglomeraten, met name wat betreft kapitaalvereisten, toezicht op financiële conglomeraten, depositobescherming, en sanering en liquidatie van kredietinstellingen, en heeft aangetoond dat het in staat is zich vóór de toetreding volledig aan het acquis aan te passen en het vanaf de datum van toetreding uit te voeren en te handhaven.
- Moldavië geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan het acquis op het gebied van verzekeringen (met inbegrip van Solvabiliteit II) en bedrijfspensioenen, met name wat betreft levensverzekering, herverzekering, verzekeringsdistributie en aansprakelijkheidsverzekering voor motorrijtuigen, en heeft aangetoond dat het gereed zal zijn om het acquis vanaf de datum van toetreding uit te voeren.
- Moldavië geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan het acquis op het gebied van de financiële marktinfrastructuur, met inbegrip van clearing en afwikkeling, met name wat betreft het definitieve karakter van de afwikkeling en financiële zekerheidsovereenkomsten, en heeft aangetoond dat het gereed zal zijn om het acquis vanaf de datum van toetreding uit te voeren.
- Moldavië geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan het EU-acquis op het gebied van effectenmarkten, beleggingsdiensten en beleggingsbeheer, met name wat betreft het kader voor markten voor financiële instrumenten, de prospectussen, transparantie en marktmisbruik, en met betrekking tot beleggingsbeheer, en heeft aangetoond dat het gereed zal zijn om het acquis vanaf de datum van toetreding uit te voeren.
- Moldavië geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan het acquis op het gebied van digitale financiën, met name wat betreft operationele weerbaarheid en cryptoactiva, en heeft aangetoond dat het gereed zal zijn om het acquis inzake digitale financiën en duurzame financiering vanaf de datum van toetreding uit te voeren.

- Moldavië heeft aangetoond dat het beschikt over solide en onafhankelijke regulerende en toezichthoudende instanties die aan hoge integriteitsnormen voldoen, conform de voorschriften van de verschillende sectorale regelgevingen, met voldoende bestuurlijke capaciteit voor de uitvoering en handhaving van het acquis op het gebied van financiële diensten.

Hoofdstuk 28 – Consumentenbescherming en bescherming van de gezondheid

- Moldavië geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan het EU-acquis op het gebied van algemene productveiligheid en consumentenbescherming (met inbegrip van het EU-acquis inzake private handhaving, garanties en digitale inhoud), waarbij de bescherming van de belangen van consumenten, hun veiligheid, capaciteitsopbouw voor consumentenorganisaties, doeltreffende handhaving en het recht van verhaal worden gewaarborgd. Moldavië toont aan dat er zal worden gezorgd voor voldoende bestuurlijke structuren die aan hoge integriteitsnormen voldoen en de nodige handhavingscapaciteit hebben, met inbegrip van de vereiste onafhankelijkheidsniveaus, om een en ander bij de toetreding correct uit te voeren.
- Moldavië geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan de EU-wetgeving en de internationale verplichtingen inzake de bestrijding van tabaksgebruik, alsmede wat betreft de volledige en correcte uitvoering en handhaving daarvan.
- Moldavië heeft zich aangepast aan het EU-acquis inzake de rechten van patiënten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg, bloed, weefsels, cellen en organen, geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik, en medische hulpmiddelen, geeft blijk van een gevorderde mate van aanpassing aan het gehele overige EU-acquis inzake volksgezondheid en toont aan dat het over de nodige bestuurlijke capaciteit en integriteit beschikt, met inbegrip van een duurzaam toezichtssysteem/duurzame toezichthoudende autoriteit, om het EU-acquis inzake volksgezondheid op al deze gebieden naar behoren uit te voeren en te handhaven, met het oog op volledige aanpassing bij de toetreding.

* * *

De voortgang met de aanpassing aan en de uitvoering van het EU-acquis zal tijdens de gehele duur van de onderhandelingen worden gemonitord. De EU onderstreept dat zij bijzondere aandacht zal besteden aan het toezicht op alle bovengenoemde specifieke kwesties, zodat de bestuurlijke capaciteit van Moldavië, zijn capaciteit voor de volledige afstemming van zijn wetgeving op het EU-acquis voor alle in deze cluster genoemde sectoren, en verdere vorderingen met de uitvoering en handhaving kunnen worden gewaarborgd. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar het verband tussen de hoofdstukken van deze cluster en andere onderhandelingshoofdstukken. Een definitieve beoordeling van de aanpassing van de wetgeving van Moldavië aan het EU-acquis, evenals van het vermogen van Moldavië om het EU-acquis uit te voeren, zal pas in een later stadium van de onderhandelingen mogelijk zijn. De EU verzoekt Moldavië om, naast alle informatie die de EU met het oog op de onderhandelingen over deze cluster kan verlangen en die aan de Conferentie moet worden verstrekt, geregeld gedetailleerde schriftelijke informatie aan de Associatieraad te verstrekken over de voortgang die met de uitvoering van het EU-acquis wordt gemaakt.

Gezien het bovenstaande zal de Conferentie te gelegener tijd op deze cluster moeten terugkomen.

Voorts herinnert de EU eraan dat er tussen 7 oktober 2026 en de afsluiting van de onderhandelingen nieuw EU-acquis kan zijn ontstaan.